

Til: NVE
Fra: Lede AS
Kopi
Vår ref: 17/00305-146
Deres ref: 202309903
Dato: 15.09.2023
Ansvarlig: Tor-Atle Jakobsen

Innspill til høring om ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering (kraftrasjoneringsforskriften)

Lede AS viser til NVEs invitasjon av 30.06.2023 om høringsinnspill til ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering.

Lede har hatt et ønske om å bidra til forbedring av Forskrift om kraftrasjonering. Vi vil understreke at det er positivt å se at vi har blitt hørt og at resultatet sees på som tilrettelagt for en framtidig effektiv kraftrasjonering og ikke minst tydeliggjøring av ansvar og roller. Vi har følgelig noen kommentarer og innspill til høringsforslaget.

Ledes kommentarer til ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering:

Kap 2 Hoveddel

Bokstav g) Lede setter pris på at *sonevis roterende utkobling* ikke skal benyttes til kraftrasjonering ved energiknapphet - her har vi blitt hørt og det er bra. Vi har likevel laget en plan for roterende utkobling for andre situasjoner.

Kap 4.2 Forholdet til forslag i annet regelverk av betydning for forsyningssikkerheten

Bokstav c) Lede er enig i at å utvide forskriftshjemmelen i energiforskriften om kraftrasjonering til å gjelde virkemidler for at kraftrasjonering unngås, herunder egen hjemmel for innføring av rapporteringsordningen, er viktig virkemiddel å starte med og kan medvirke til at vi unngår kraftrasjonering.

Kap 5.2 Håndtering av ulike kraftsituasjoner

5.3 Vurdering av behovet for å videreføre og endre innholdet i gjeldende kraftrasjoneringsforskrift

Lede støtter forslaget om at forskriften også skal hjemle virkemidler som kan bidra til å redusere sannsynligheten for kraftrasjonering blir nødvendig.

5.3.1 Tydeliggjøring av systemansvarliges ansvar

Lede støtter også forslaget om en ny bestemmelse med tydeliggjøring av systemansvarliges ansvar og oppgaver ved utviklingen av en situasjon med energiknapphet.

5.3.3 Statsforvalter får en tydeligere rolle ved planlegging av fordeling av energi mellom sluttbrukere

Lede er glad for å ha blitt hørt i at statsforvalteren omtales i forskriften som en av partene kraftsektoren bør samarbeide med i planlegging og gjennomføring av situasjoner med energiknapphet og kraftrasjonering. Det er likevel viktig at KBO og KDS er med i loopen og at KDS er det koordinerende leddet i slike situasjoner.

5.3.4 Tydeliggjøring av prinsipper for fordeling av energi ved kraftrasjonering

Endring av § 9 er noe Ledet har spilt inn og vi oppfatter å ha blitt hørt på dette.

5.3.6 Prinsipper for valg og bruk av virkemidler for håndtering av energiknapphet

Plan for sonevis roterende utkobling utgår som del av nettselskapene sine rasjoneringsplaner

Dette støttes mest av alt. Vi er veldig enige i usikkerheten og med den planen vi har utarbeidet ser vi at belastningen med alle ut- og innkoblingene vil ha stor slitasje på komponentene.

«Vi foreslår imidlertid at det fremdeles skal være mulig å koble ut kraftforbruk, selv om dette ikke skal inngå i nettselskapenes rasjoneringsplaner. Behovet for utkobling er forventet å være sjelden, men det kan for eksempel oppstå **lokal energiknapphet** som krever utkobling av næring og industri. Vi foreslår at rasjoneringsmyndigheten vedtar eventuelle utkoblinger av sluttbrukere.»

I ovenforstående avsnitt er vi ikke familiær med begrepet **lokal energiknapphet**. Ledet ønsker at dette beskrives eller skrives om.

Kvotestørrelsene foreslås endret fra 30, 50 og 70 prosent til 10, 30 og 50 prosent. Ledet støtter å redusere disse. Ledet mener at 20, 35 og 50 kan være riktig. Ledet så allerede virkningene av høye strømpriser og at forbrukerne sparte 10-15%.

Kap 6 Kommentarer til de enkelte bestemmelsene

6.2.2 § 2 Virkeområde

Om bestemmelsen

«Vi foreslår at fjernvarme ikke lenger omfattes av kraftrasjoneringsforskriften. Det er viktig å understreke at selskaper med konsesjon etter energiloven § 5-1 om fjernvarme likevel vil være omfattet av forskriften på lik linje med andre forbrukere av elektrisk energi (sluttbrukere). Fjernvarmeanlegg som vurderes å være nettbidragssyter, skal i utgangspunktet ikke omfattes av kraftrasjonering. Fjernvarmeanlegg vil ofte være nettbidragssytere til energibalansen og bortfall av fjernvarme vil ofte erstattes av elektrisk oppvarming. Aktører som leverer overskuddsvarme som

benyttes til fjernvarme, kraftproduksjon eller prioritert sluttbrukere, skal ikke omfattes av kraftrasjonering hvis de vurderes å være nettobidragster til energibalansen.»

Lede opplever å ha blitt hørt her og støtter følgelig dette.

6.2.3 § 3 Hvem forskriften gjelder for

Formål og bakgrunn for endringsforslag

Det foreslås at bestemmelsen nå angir hvem som har ansvar og oppgaver etter forskriften. Lede støtter at det blir tydelig hvem som har ansvar for de ulike oppgavene.

6.2.4 § 4 Definisjoner

Det beskrives at det ønskes å gå vekk fra beregning av avsnvsverdier og at dette er utdatert. Dette er Lede svært positiv til og støtter. Vi har ikke mulighet til å ha oversikt over dette.

6.3 Kapittel 2 Ansvar og myndighet

Lede anser det som bra og helt nødvendig at det vurderes som hensiktsmessig at det tydeliggjøres at også KDS har en rolle i forbindelse med kraftrasjonering.

6.3.2 § 6 Den systemansvarliges ansvar og oppgaver

Om bestemmelsen

Etter bokstav f. Dette punktet er viktig. Det er viktig at **lik informasjon** kommer ut **til alle** og at det er rasjoneringsmyndigheten som er ansvarlig for å informere allmennheten.

6.3.4 § 8 Samarbeid

Om bestemmelsen

«I tillegg til de oppgavene som ligger til rasjoneringsmyndigheten, systemansvarlig og nettselskapene er det flere virksomheter som samarbeider med disse i planleggingen og gjennomføringen av virkemidler i ulike faser av kraftsituasjonen og under kraftrasjonering. Særlig gjelder dette statsforvalterne, som i mange tilfeller allerede har et samarbeid med nettselskapene, blant annet gjennom fylkesberedskapsrådet. Det er et ønske om å omtale statsforvalterens ansvar for å samarbeide med nettselskapene. Bestemmelsen må sees i sammenheng med § 18 om rasjoneringsplaner.»

Lede mener at samarbeid med nettselskapene må skje via KDS i fylkesberedskapsrådet. Dette er eneste mulighet for at KDS skal kunne ha oversikt og kontroll i koordinering av KBO.

6.4 Kapittel 3 Håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering

I tillegg til det som beskrives her, mener Lede at de som er helt avhengig av strøm bør ta sitt ansvar om å ha reserveforsyning. Kraftrasjonering vil få konsekvenser for kritiske funksjoner dersom man ikke kan benytte AMS målerne til å begrense strømforbruket til de kundene som ikke er prioritert.

6.5.2 § 18 Nettselskapenes rasjoneringsplaner

Utdypninger til nettselskapenes rasjoneringsplaner

«Det foreslås at KDS bistår statsforvalteren i tolkingen av forskrift og veileder. I tillegg skal KDS bistå statsforvalter i prinsipielle vurderinger ved fordelingen av energi. KDS vil være det primære kontaktpunktet mellom statsforvalteren og nettselskapene, men ved behov bør statsforvalter og nettselskap ha direkte kontakt.»

Lede mener bestemt at all kontakt bør gå via KDS ellers mister KDS oversikt og lik oppfølging av nettselskapene. KDS skal bl.a. prioritere bruk av ressurser og materiell mellom selskapene.

6.5.3 § 19 Innhold i nettselskapenes rasjoneringsplaner

Bruk av AMS ved kvoterasjonering

«(...) AMS vil fortsatt være et viktig verktøy for nettselskapene. AMS vil gjøre det enklere for nettselskapet å sette opp et system der kunden kan følge med på fastsatt kvote i en rasjonerings situasjon. Dersom kundens forbrukermønster tilsier at kvoten kan bli brukt opp, skal kunden få vite dette. Informasjon til kunden kan gjøres med samme systemer som benyttes til melding av strømstans (SMS, e-post, brev).»

Dette systemet er ikke på plass. Det må komme fram hvilke frister som gjelder for dette.

Punkt e og f i dagens forskrift fjernes

f. Plan for utkobling av uprioritert forbruk og nedprioritert forbruk som skal oppfordres til å spare.

Lede mener at punkt f) ikke bør fjernes. NVE begrunner med at bidraget er lite og naturlig vil bli redusert dersom kraftprisen stiger. Ledet støtter ikke dette og mener at disse kundene må kunne kobles ut og bidraget kan noen steder være av en slik art at det ikke kan sies å være ubetydelig. Kunder med *tilknytning med vilkår* er ikke nevnt. Burde vært beskrevet, dette er kunder med avtaler som beskriver konsekvenser av tilknytning til nett med begrenset kapasitet.

6.5.5 § 21 Rasjoneringsmyndighetens rasjoneringsplan for store sluttbrukere

Formål og bakgrunn for endringsforslag

«Enkelte store sluttbrukere bruker betydelige mengder elektrisk energi og har en annen forbruksprofil enn andre sluttbrukere. Store sluttbrukere blir i dag vurdert på lik linje som annen næring og industri. (...)

Hva slags sluttbrukere er dette? Rasjoneringsmyndigheten bør presentere denne listen ovenfor Nettselskapet, KDS/KBO

Etter retningslinjer på side 43 vil vi likevel ha en føring for hvilke kunder dette vil gjelde. (effekt over 15 MW og uttak av årlig energi på 100 GWh.)

8 Forslag til ny forskriftstekst

Kapittel 5 Gjennomføring av kraftrasjonering

§ 25 Gjennomføring av nettselskaperes rasjoneringsplaner

Når departementet har besluttet iverksettelse av kraftrasjonering, kan rasjoneringsmyndigheten pålegge nettselskapene å iverksette sine rasjoneringsplaner.

Nettselskapene skal gjennomføre sine rasjoneringsplaner. Nettselskapene skal melde tilbake til rasjoneringsmyndigheten om status og utvikling av situasjonen og om planene har tiltenkt virkning.

Lede mener at det må utdypes om melding til rasjoneringsmyndigheten skal gjøres via KDS eller ved å holde KDS orientert?

Med vennlig hilsen

Lede AS, beredskapsorganisasjon

Tor-Atle Jakobsen

Beredskapskoordinator